

ג ל י ר נ ר ת ל ע י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
סנת השתים עשרה

12

ריצא (תשי"ג) פרק ל"א

הערה: לנתוח שני הנאומים החשובים שבפרק זה, של לבן (פסוקים כ"ו-ל') ושל יעקב (פסוקים ל"ו - מ"ב) עיין גליון ויצא תש"ז!

א. טאלה כללית:

הסבר במה מהוה פרשת ויצא כולה - החל מן (כ"ח י') "ויצא יעקב מבאר שבע" ועד (ל"ב - ג') "ויקרא שם המקום ההוא מחניס" - חסיבה ספורית אחת שלמה. (ואל יסעון מחלקי התורה לפרקים שסימו פרק במלים "ויאכלו לחם ולינו בהר" - כי אין זה סיום!)

העזר בתשובתך בתהלים מזמור צ"א המוטפע לדעת רבים מחכמינו מפרשת ויצא.

ב. טאלה בתרגום אונקלוס.

בשתי פנים יתרגם אונקלוס פעל "ראה" בתורה המיוחס אל ה' ית'.
סיים לב:

בראשית א' ד' וירא אלקים את האור = בראשית כ"ס ל"ב כי ראה ה' בעניי =
והזא ה' ית' נהורא ארי גל קדם ה' עלבוני (גלוי
לפני ה')

ל"א י"ב כי ראיתי את כל אשר
לבן עושה לך
ארי גלוי קדמי ית'. כל די
לבן עביד לך

" ל"א וירא... את כל אשר עשה
והזא ה' ית' כל דעתך

ל"א מ"ב את עניי ואת יגיע כפי
ראה ה'
ית עמלי וית לאות ידי
גלוי קדם ה'

" ז' א' כי אותך ראיתי צדיק
ארי יתך חזיתי זכאי

סמות ג' ד"צ וירא ה' כי סר לראות = סמוך ג' ז' ראה ראיתי את עני עמי
והזא ה' ארי אתפני
למחזי

התוכל להסביר, למה תרגם המתרגם בשלש הפסוקים המובאים מתוך פרשתנו (וכן בסמות במקום הנזכר) את הפעל "ראה" - גלוי קדם ה'?

(העזר בדברי הרמב"ם במורה נבוכים חלק א' פרק מ"ח: "וזה כלו היה נמשך ונראה בו: (חבוק א' י"ג) "והביט אל עמל לא תוכל". פירוש "וזה כולו היה נמשך": ובכל אלה הלך אונקלוס לפי סימנו מזכרו את המאמר בחבוק. (יהודה אבן שמואל.))

ג. טאלת מבנה

פרטי עבודת יעקב בבית לבן ונאמנותו ומסירותו בעבודה זו אינם מסופרים במקומם הכרונולוגי בפרק כ"ח (אחרי פסוק כ" או אחרי פ' ל') אלא רק בפרקנו אחרי עזוב יעקב את לבן ולא בדברי הכתוב כי אם בדברי יעקב עצמו. (פסוקים ל"ח מ"א).

1. הסבר, מה ראתה התורה לדחות תאור עבודתו וסבלו של יעקב עד כאן?

2. א. הסוה למקומנו בראשית מ"ב כ"א וע' רמב"ן סם וכן שמואל א' כ"ח ג'.

מהו הקסי המסותף בכל שלטת המקומות והאם ניתן הוא ליטוב בדרך אחרת?

השאלות המסומנות x קטרת והמסומנות xx קטות ביותר. ענה לפי יכולתך והבנתך.